

UPPSALA
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

"Verktyg och system för att värna barns rätt till bostad"

Emma Holmqvist, forskare i kulturgeografi på
Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF)

[Kontakt: Emma.Holmqvist@ibf.uu.se](mailto:Emma.Holmqvist@ibf.uu.se)

UPPSALA
UNIVERSITET

Bostaden som rättighet

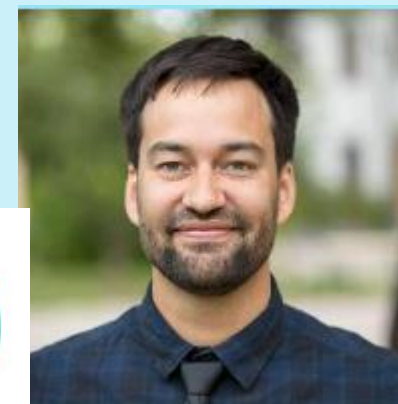
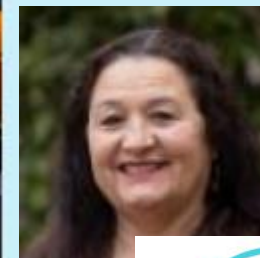
Vad är hållbar migrationspolitik - och hållbar för vem?

Pågående projekt

Hållbar bostad i tider av föränderlig migrationspolitik

Vilka effekter har den förändrade migrationspolitiken för flyktingars bostadssituation? Det här forskningsprojektet fokuserar på hur policyförändringen påverkar individer och aktörer som använder, planerar och utvecklar boende för flyktingar.

UPPSALA
UNIVERSITET

Min hemlöshet
är en social
konstruktion

**Sverige har idag hemlösa barn.
Några av dem skulle inte
behövt vara det om våra
bostadspolitiska verktyg
använts annorlunda.**

”Socialtjänsten är idag den organisation inom det svenska välfärdsystemet som är ansvarig för att hantera hemlöshet. Detta innebär att socialtjänstens syn på, och hantering av frågan, blir avgörande för vilken hjälp människor som lever i hemlöshet får”. Wirehag, M. (2022) Hantering av hemlöshet En kartläggning och analys av organiseringen av lokala hemlöshetsystem i Sveriges kommuner, Skriftserien: 2022:3 Institutionen för socialt arbete/Department of Social Work Göteborgs universitet

Bostadspolitiska verktyg och sociala konstruktioner

- Bostadslöshet har ofta en nära koppling till ojämlikhet och fattigdom och det finns ett stort forskningsfält om konstruktionen av vilka som är behövande och icke-behövande (fattiga).
- Strukturella-individuella orsaker till hemlöshet.
- Byråkrater är delaktiga i att skapa och omskapa dessa kategorier och förklaringsmodeller.
- Tjänstemännens praxis är en del av en social konstruktion.
- Vem som ska få del av välfärdssystemen är därmed också en konstruktion som förändras över tid.

UPPSALA
UNIVERSITET

- *”Vi har nu människor som flyr i antal som liknar det vi hade under Balkan-krisen i början av 1990-talet. Nu vädjar jag till svenska folket om tålamod, om att öppna era hjärtan för att se människor i stark stress med hot mot det egna livet som flyr, flyr mot Europa, flyr mot frihet, flyr mot bättre förhållanden”.*

Reinfeldt, 2014

- *“My Europe does not build walls,”*

Stefan Löfven, 2015

▶ SD: Ja till flyktingar från Ukraina – trots att “Sverige är fullt”

1:48 min [+](#) [Min sida](#) [Dela](#)

Publicerat lördag 5 mars 2022 kl 12.00

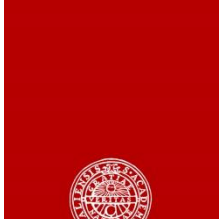
- SD har sagt ja till EU:s planer på att ta emot många flyktingar från Ukraina, samtidigt som partiet skriver på sin hemsida att “Sverige är i dag fullt”.
- Utrikespolitiske talespersonen Aron Emilsson menar att resonemanget hänger ihop: “Vi har ju en fullständigt havererad migrationspolitik, men det är en exceptionell situation i Europa i vårt närområde och då måste vi agera därefter.”
- Emilsson menar att det är skillnad på flyktingar från till exempel Afghanistan eller Syrien och de från Ukraina. **“Ukraina är en del av vårt geografiska och kulturella närområde och då anser vi att vi har en högre moralisk och praktisk möjlighet att ta emot”, säger han.**

Samma verktyg kan användas på olika sätt

Exempel

- Det är kommunerna som har bostadsförsörjningsansvar.
- 3 huvudverktyg för att tillgodose allas rätt till bostad:
 - genom hur kommunerna bygger och planerar,
 - genom allmännyttan,
 - och genom bostadssociala kontrakt
- Kommunerna arbetar olika med nya bostättningslagen, där vissa erbjuder tillfälliga kontrakt och andra mer permanenta.
- Allmännyttan i olika kommuner ställer olika krav på presumtiva hyresgäster (inkomstnivå och typ av inkomst).
- Bostadssociala kontrakt ges till olika typer av hushåll i olika kommuner.

frontiers

About us ▾

All journals

All articles

Submit your research

Frontiers in Political Science

Sections ▾

Articles

Research Topics

Editorial board

ORIGINAL RESEARCH article

Front. Polit. Sci., 20 June 2022

Sec. Comparative Governance

<https://doi.org/10.3389/fpos.2022.885892>

85892

This article is part of the Research Topic

Resilient Cities and Migration Governance

[View all Articles >](#)

Resilience in Local Housing Policy?
Liberal or Restrictive Policy Stances
Among Swedish Municipalities
Following the Great Migration in the
Summer of 2015

Bostadspolitiken används som lokal migrationspolitik

Beroende på vilken bostadspolitik som drivs i kommunen har kommunerna utrymme att, **upprätthålla, anpassa** eller till och med **förhindra** långsiktig bosättning av migranter med flyktingbakgrund.

[Frontiers | Resilience in Local Housing Policy? Liberal or Restrictive Policy Stances Among Swedish Municipalities Following the Great Migration in the Summer of 2015 \(frontiersin.org\)](https://doi.org/10.3389/fpos.2022.885892)

Olikheter mellan kommunerna

En restriktiv flyktingpolitik kan inte alltid förklaras med bristande resurser lokalt, som till exempel bostadsbrist. Faktum är att många kommuner där de har få tillgängliga bostäder fortfarande erbjuder permanenta boendeanternativ, medan kommuner med stor andel lediga lägenheter väljer att tolka lagen restriktivt.

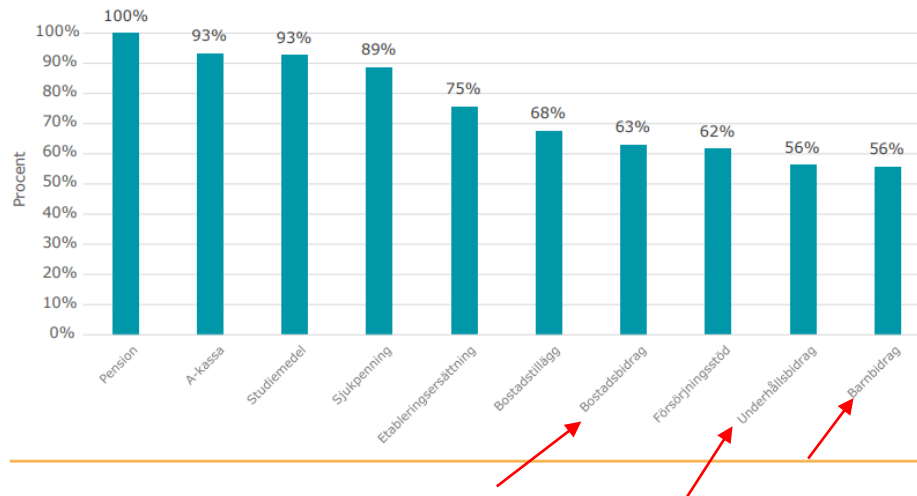
Överlag har de kommuner som tog emot lägst antal flyktingar i relation till sin folkmängd före 2016 också implementerat den mest restriktiva bostadspolitiken -helt enkelt **tillfälligt välkomna**.

Vad kan allmännyttan göra?

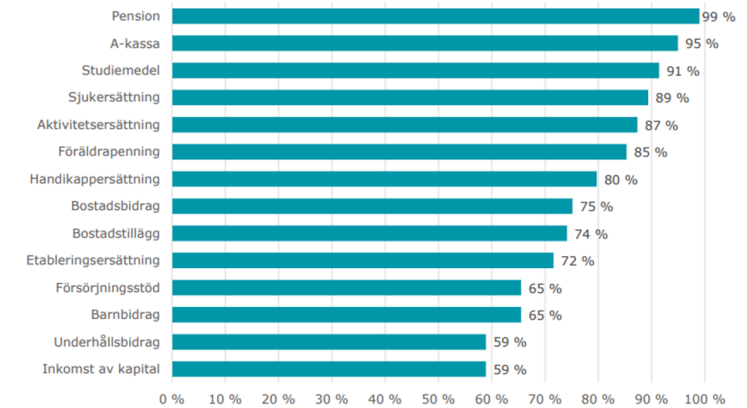

UPPSALA
UNIVERSITET

Andra inkomstslag som godtas vid inkomstprövning. Andel bolag av svarande. (flervalsfråga)

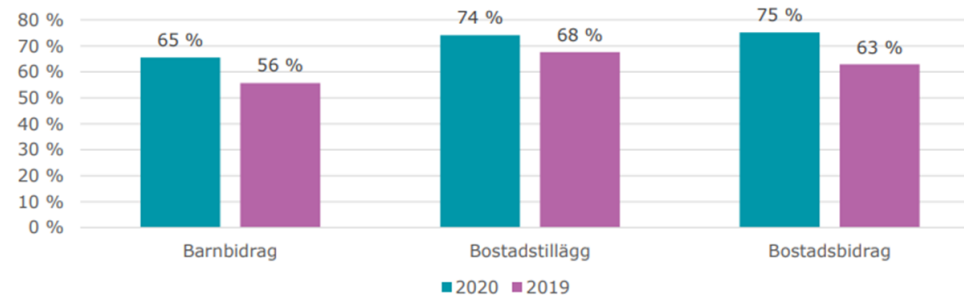
Inkomstslag förutom lön som godtas vid inkomstprövning. Andel av de svarande bolagen. (flervalsfråga)

Allmännyttans bostadssociala ansvar. En marknadsrapport från Sveriges Allmännytta, 2020

Allmännyttans bostadssociala ansvar. En marknadsrapport från Sveriges Allmännytta 2021

Andel företag som accepterar bostadsbidrag och bostadstillägg som inkomst

Bostadssociala kontrakt

”Enligt rättspraxis är inte allmänna svårigheter att skaffa sig en bostad tillräckligt för att ha rätt till bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL. Socialtjänsten är ingen bostadsförmedling. Om den enskilde enbart är drabbad av bostadsbristen i Malmö med omnejd, eller inte kan prata svenska alternativt inte kan söka bostad via internet, tillhör man inte en grupp som enligt rättspraxis anses ha speciella svårigheter. En dålig ekonomi som gör det svårt att klara en hyresvärdns krav eller ens få erbjudande genom en bostadskö är inte heller ensamt skäl. Att vara ensamkommande och ha fått ett tillfälligt uppehållstillstånd enligt den så kallade gymnasielagen och sakna bostad innebär inte heller ensamt skäl till att få bistånd till boende”.

Kris?

UPPSALA
UNIVERSITET

Crisis in welfare state system or crisis in solidarity and humanity?

Vanessa Barker,
« *Penal Nationalism: The Penal Technologies of Migration Control in Sweden* », Nordiques [En ligne], 40 | 2021, mis en ligne le 02 mai 2021, consulté le 07 septembre 2021.

UPPSALA
UNIVERSITET

Tack för att ni lyssnade!

